

Beskatning ved overdragelse af virksomheder til erhvervsdrivende fonde©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Skatteministeriet har den 3. oktober 2019 offentliggjort et lovudkast om nye skatteregler for overdragelse af erhvervsvirksomheder til erhvervsdrivende fonde. Reglerne betyder i korthed, at en virksomhedsejer, der driver virksomhed i selskabsform, kan overdrage aktierne i selskabet som gave eller arv til en erhvervsdrivende fond skatte- og afgiftsfrit *for virksomhedsejeren*. I stedet skal *fonden* betale en ”stifterskat”. Reglerne herom har været nogle år undervejs.

En bred kreds af Folketingets partier indgik i 2013 en aftale om Vækstplan DK. Planen omfattede en række forskellige initiativer, som skulle bidrage til vækst og beskæftigelse i Danmark gennem forbedringer af erhvervslivets vilkår.

Med afsæt i et forslag til nye regler fra Arbejdsgruppen om succession til erhvervsdrivende fonde har Skatteministeriet nu udarbejdet et forslag (et lovudkast) til konkrete regler om modellen, og dette forslag er sendt i høring.

Hvad betyder modellen

Arbejdsgruppens forslag til en model for beskatning er rettet mod virksomheder drevet i selskabsform. Efter det foreliggende forslag vil det ikke blive muligt at overdrage en personligt ejet virksomhed til en fond efter disse regler.

Offentliggjort den 5. november 2019 på Vidensportalen [V.dk](http://v.dk)

I overskriftsform indebærer den ny model, at en virksomhedsejer, der driver virksomhed i selskabsform, kan overdrage aktierne i selskabet som gave eller arv til en erhvervsdrivende fond skatte- og afgiftsfrit for virksomhedsejeren,

Den skat, der ellers ville blive udløst som følge af overdragelsen - i de ny regler betegnet ”stifterskat” - vil i stedet påhvile fonden, der skal udrede skatten i takt med, at fonden modtager udbytte fra virksomheden eller sælger virksomheden. Stifterskat vil blive udløst, selv om fonden får overdraget virksomheden ”gratis” som gave eller arv.

Betingelser for skattefri overdragelse

Det er en grundlæggende forudsætning for skattefri overdragelse af en virksomhed til en fond, at der så at sige er vandtætte skodder mellem virksomhedsejeren og fonden. Ved en overdragelse til en fond efter de foreslåede regler vil virksomhedsejeren således i princippet opgive sin indflydelse på og økonomiske interesser i virksomheden.

Betingelserne for at anvende ordningen skal ses i dette lys.

Overdragelse som gave eller arv

Centralt i de foreslåede regler står, at overdragelsen af virksomheden (selskabet) skal ske vederlagsfrit til fonden, dvs. som gave eller arv til fonden. Som undtagelse herfra gælder, at den omstændighed, at fonden ved overdragelsen bliver forpligtet til at betale den beregnede stifterskat, *ikke* skal anses som en ”betaling”, som udelukker brug af de ny regler.

Endvidere er det et krav, at værdien af den overdragne virksomhed, dvs. værdien af aktierne, med fradrag af stifterskatten, skal tilfalde fondens grundkapital. Det betyder, at værdien af aktierne som en del af grundkapitalen som udgangspunkt ikke kan uddeles.

Betingelsen om overdragelse som gave eller arv er på den ene side en bærende begrundelse for de gunstige skatteregler, men vil på den anden side måske gøre modellen mindre interessant for en del virksomhedsejere.

Ingen fortrinsret for virksomhedsejeren eller dennes familie

I de foreslåede regler er endvidere præciseret, at den omstændighed, at medlemmer af en bestemt familie eller visse familier måtte være tillagt fortrinsret til uddelinger fra fonden, vil udelukke brug af de foreslåede regler.

På tilsvarende måde er det et krav, at medlemmer af en bestemt familie eller visse familier ikke må være tillagt fortrinsret til at indtage en bestemt stilling eller til på anden måde, herunder i form af arbejdsvederlag, at oppebære økonomiske ydelser fra fonden eller fra en virksomhed, som fonden ejer. Undtaget herfra er dog hverv som medlem af bestyrelsen i fonden. Nærtstående til stifteren kan dog kun udgøre et flertal i fondsbestyrelsen, hvis fondsmyndigheden efter erhvervsfondslovens regler har meddelt samtykke hertil.

Udover disse meget bastante krav til berigtigelsen og fondens drift omfatter de foreslåede regler en række nærmere krav, dels vedrørende selve fonden, og dels vedrørende den overdragne virksomhed.

Fondens formål

Efter lovudkastet er det således en betingelse, at fonden på overdragelsestidspunktet har til formål at eje og drive den virksomhed, som direkte eller indirekte ejes af det selskab, hvis aktier overdrages til fonden.

Kravet til fondsformålet ses efter lovudkastet ses i lyset af, at det vedtægtsmæssige formål for en fond som udgangspunkt ligger varigt fast, og videre, at vedtægtsændringer, herunder ændring af formålet, kræver tilladelse fra fondsmyndigheden. Det er således som det meget klare udgangspunkt ikke en mulighed at foretage en efterfølgende vedtægtsændring med henblik på en direkte eller indirekte begunstigelse mv. af stifteren.

Kun overdragelse af ”aktiv” virksomhed

Det er ligeledes en betingelse, at virksomheden i det selskab, som overdrages til fonden, ikke i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse. Med andre ord: Hvis selskabets virksomhed er omfattet af den såkaldte pengetanksregel, vil det ikke være muligt at anvende de foreslåede regler. Dette forhold, sammenholdt med, at den til enhver tid værende saldo på stifterskatten skal forrentes og i første række skal anvendes til betaling af stifterskatten, jf. nærmere nedenfor, vil formentligt medføre overvejelser om betydelige udbytteudlodninger, før overdragelse af aktierne til en fond efter det foreliggende lovudkast.

Meget summarisk beskrevet anses et selskabs virksomhed som passiv kapitalanbringelse i overvejende grad, hvis mindst 50 pct. af selskabets indtægter stammer fra fast ejendom eller besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende, eller hvis mindst 50 pct. af selskabets aktiver udgøres af sådanne aktiver, med mindre de pågældende aktiver indgår i virksomhedens aktive del. Driver selskabet eksempelvis virksomhed med hoteldrift, henregnes selskabets hotelejendomme således til virksomhedens aktive del.

Kapital- og stemmekrav

Efter lovudkastet er det for det tredje en betingelse, at fonden - efter overdragelsen af en konkret aktiepost til fonden - ejer mindst 25 pct. af aktiekapitalen og mere end 50 pct. af stemmerettighederne i det overdragne selskab. Udformningen af dette krav giver efter lovudkastet mulighed for, at reglerne kan anvendes ved overdragelse i flere tempi.

Bestemmende indflydelse

I lovudkastet er endvidere medtaget regler, der for koncernstrukturer helt overordnet skal sikre, at fonden reelt får en bestemmende indflydelse over den erhvervsvirksomhed, som ønskes overdraget til fonden efter de foreslåede regler.

Det er således et krav, at mindst halvdelen af værdien af de aktiver, bortset fra aktier, som fonden indirekte eller bliver ejer eller medejer af som følge af overdragelsen, ejes

Offentliggjort den 5. november 2019 på Vidensportalen V.dk

enten af fonden selv eller af selskaber, som fonden direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse over.

Fordeling af udbytte fra virksomheden

Endelig er det efter de foreslåede regler i lovudkastet en betingelse, at udbytte af aktierne i selskabet skal tilfalde fonden med mindst samme andel som fondens andel af kapitalen. Et krav, der kan få betydning, hvis der er forskellige aktieklasser, og hvor retten til udbytte er forskelligt fra aktieklasse til aktieklasse. Ligeledes er det et krav, at udbytte af aktier i selskaber, som fonden bliver indirekte ejer eller medejer af som følge af overdragelsen, indirekte skal tilfalde fonden med mindst samme andel som fondens indirekte ejerandel af selskabet.

Meddelelse til Skattemyndighederne

Ønsker en skatteyder, dvs. virksomhedsejeren, at anvende de foreslåede regler i forbindelse med overdragelse af virksomheden til en fond, skal parterne, dvs. virksomhedsejeren og fonden, orientere skattemyndighederne herom inden udløbet af virksomhedsejersens frist for rettidig indgivelse af oplysninger (selvangivelse) for det år, hvor overdragelsen af virksomheden til fonden har fundet sted.

Konsekvenser for virksomhedsejeren

Som allerede nævnt vil de foreslåede regler betyde, at virksomhedsejeren ikke skal beskattes af en gevinst ved overdragelse af aktierne til fonden. Omvendt kan et tab ved overdragelsen ikke anvendes til modregning i andre aktiegevinster m.v.

Har virksomhedsejeren, hvad der betegnes som en negativ anskaffelsessum på aktierne, skal virksomhedsejeren dog betale skatteværdien af den negative anskaffelsessum forud for overdragelsen til fonden.

Konsekvenser for fonden

Fonden vil på sin side være skatte- og afgiftsfri af værdien af de aktier, som fonden modtager som gave eller arv.

Fonden skal imidlertid, som omtalt ovenfor, betale en beregnet stifterskat, som forfalder successivt i takt med, at fonden modtager udbytte fra virksomheden eller sælger virksomheden.

Stifterskatten opgøres på grundlag af den avance, som udløses hos den hidtidige aktionær ved overdragelsen, og beregnes med skattesatsen for fonde, aktuelt 22 pct. Den til enhver tid værende saldo for stifterskatten skal efter lovudkastet forrentes med en rentesats på 1 procentpoint over Nationalbankens diskonto, dog mindst med 1 pct. p.a., indtil saldoen er nedbragt til 0 kr.

Har fonden et almennyttigt uddelingsformål, kan fonden afdrage på stifterskatten ved at anvende årets indkomster til uddelinger og hensættelser til almennyttige formål.

— 0 —